

Glossa.

sionis beneficium impetrari. Vbi Glossa sic habet: *Habes ex hoc texu, ibi, seu is, ad quem; quod jurisdictio Epis opalis potest etiam ad alium devolui, quam ad Capitulum Sede vacante, secundum Dominicanum.* Sie ille. Quis autem hic esse possit, declaratur in fericis, dum sic dicitur: *Puta, Visitator datus à Papa suprà eod. Lib. de Electione. Is cui. Vel ab Archiepiscopo in casu, suprà eod. Lib. de supplenda neglig. Pralat. Cap. ultimo, vel electus ad hoc per Capitulum.* Hæc Glossa. Iuxta quæ citatus Author num. 163. cum aliis affirmat tamquam speciale Capitulum Sede vacante infra octo dies vacationis non arctari ad constituentium Vicarium, sed posse successuè per se administrare, ex Quaranta. In deest quod suspenso Capitulo non suspendatur Vicarius, vt tradit Vgolinius *Tractatus de Censuris, Tab. 1. Cap. 4.*

§. 2. Ex quibus videtur fieri nomine Ordinarij

in casu nostro Vicarium talem accipendum,

quia ad ipsum iuridictio devoluitur etiam in ijs,

quæ per priuilegium, perpetuum tamen, obti-

nentur.

318. Verùm ista non videntur virgere, ju-
risdictionem namque apud Capitulum residere
communis sententia est, & ita eo suspensi Vicari-
um etiam suspendi tenet P. Suarez Tomo 5. in
3. p. Disput. 7. Sect. 3. num. 13. Barbosa suprà num.
180. & alij, quoad priuationem scilicet à iuridi-
ctione. Poteſt ergo Capitulum facultatem, de
qua agimus, sibi penitus reseruare, aut etiam con-
ferre. Quod si conferat, iuxta eam iudicandum
est, qua dicta sunt numer. 315. vt non debeat
maiori ratio haberi Vicarij à Capitulo electi,
quam ab Episcopo designari; cùm utriusque facul-
tas dicta voluntari concedatur. Ad ea autem
qua pro contraria positione allata sunt, non est
operosum respondere, scilicet loci præsentis non sit,
& apud Autòres, qui de Vicariis agunt, sint
obvia responsiones, de quibus & nos infra,
Titulo 14. & 19. Illud sit modo dixisse satis,
quod licet Consilium Tridentinum ad electio-
nem Vicarij obliget intra octiduum, non idèo
debet intelligi jurisdictionem ita illi à Concilio
tribui, vt nullo modo resideat in Capitulo: quia
cùm ex lege certum habeatur iurisdictionem E-
piscopi ad Capitulum devolui, & ex obligatio-
ne eligendi Vicarij nihil contrarium ponatur,
sicut non poneretur, si Episcopo ad faciliorem
negotiorum expeditionem similis imponeretur
obligatio: non esse fundamentum ad priuandum
illud iurisdictione: cùm enim res grauissi-
ma sit, & in eius notabile præjudicium, non nisi
per manifestissimam determinationem fieri de-
buisse. Obligatur ergo Capitulum, cùm non
obligeretur Episcopus, ob faciliorem, vt dixi, ne-
gotiorum expeditionem, quia faciliter est cum
uno agere, quam cum multis, & quia ille ad Ca-
pitulum non potest sic facilem habere recursum,
sicut ad Episcopum eius Vicarius potest, ideo
major pro eo est litteratura à Concilio requisi-
ta. Glossa autem dicta circa Cap. *Vniuersitatem de Mi-
noritate*, assertit quidem in electo à Capitulo esse
posse, sed non negat in Capitulo etiam reside-
re. Vbi & dici potest Capitulum ita suam trans-
ferre iurisdictionem in electum posse, vt se eā
priuet, nisi in ijs, quæ ad ipsum ita spectant, vt
etiam electo Vicario perseverent. Quod intel-
ligendum de vnu proximo iurisdictionis, quate-

Non esse
fundamen-
tū ad pri-
uandum
Capitulum
jurisdictio-
ne.

Illud tamē
se posse illa-
aliquando
priuare.

nus obligare se potest ad hoc vt illam minimè
exercere tenet, licet semper in eo maneat po-
tentia radicalis. Pro quo hæc modò latet.

319. Dico tertio. Quod in Adnotazione Afferio 3.
dicitur his verbis: *Pro absolutione tamen à casibus circa viā
privilegij cum delatis ad S. Offi-
cium.*

Infructio-
nem sub
mortali
obligare.

Ad substa-
tuam non
pertinere
qui vide-
tur probare
juxta docto-
Magistrū.

Temporis
præfixo
quando ad
substantiam
non p̄ficit.

Ex P. Sua-
**ritam, licet non ita confirmatam, colligit doctus
Pater ex P. Suario Lib. 5. de Legibus, Cap. 31. num. gatur, sed
14. & 15. Sed certe num. 14. nihil habet, quod
suffragari possit, vt legenti constabit; immo op-
positum posset aliquo modo ex eodem deduci,
quatenus ait quod cùm in lege dicitur, *Non
possit*, actus sit inuidius, si circa id versetur,
quod pender ex voluntate concedentis: & in
casu nostro certum est actum veritari circa id,
quod à concedentis voluntate dependet. Et li-
cit non dicatur, *Non possit*: quia tamen in Pra-
fatione vñus negatur esse licitus, nisi vbi concessio
privilegij præedit, & licetum abolutum indicat
facultatem, vt ex tenore constat & diximus, num.
165. *Difficult. 7.* per totam, ei potius videtur Do-
ctor Eximius suffragari. Quidquid autem de
præcipua assertione sit, in eo, de quo agimus,
quando scilicet dubium est, vñus instruc-
tio, an
forma**

Quid ta-
men obstat,
vt non fa-
uera causa
presenti.

Ad substa-
tuam non
pertinere
qui vide-
tur probare
juxta docto-
Magistrū.

Pro quo
efficietur
arguitur
vt substa-
tuas pro-
bentur in
fructu.

Efficacit
in
fructu.

Alia Ad-
notationis
pars, qualis
sui.

formam sit, nihil ex praedicta doctrina habetur, pro
quā tamen allegatur. Sequenti autem s. hæc ha-
bet, quibus fauere videtur: quia ibi lex supponit
potestatem ad actum, cui formam præbat, & id ex vi
verborum non videtur esse forma substantialis, nisi
per verba satis expressa declaratur, qualis non videtur
esse sola illa. Alter non posst, nisi aliunde constare posst
intento legislatoris esse limitare simpliciter potestatem
operandi, & non tantum licet operandi, & id ordinari
addi solent verba irritantia ad hoc explicandum.
Item, si non addatur, aliae circumstantiae speciales
sunt. Hæc ille. In quibus tamen quoniam fauere
possint, materia subiecta obstat, quia loqui-
tur de actibus priuati dominij, quia scilicet ab-
solutè licet, in quibus tamen lex modum pre-
scribit. Nos autem de actibus loquimur, qui ab-
solutè non licet ante priuilegii communicatio-
nem. Nec videtur verum concedi priuilegium,
& postea formam decerni: nam revera vtrumque
est simul, concessio scilicet priuilegii cum
sua limitatione. Et hoc quidem contra præci-
puam positionem facit: quatenus vero P. Suar-
ez non quamlibet prohibitionis formam esse
substantiale dicit, etiam addatur quod aliter
non posst, patrocinari videtur asserto, non quid-
quam aperte, vt cumque tamen: vñquoties de ir-
ritatione aperte non constat, quia non addun-
tur verba irritantia, vt addi solent, neque cir-
cumstantiae vrgent, non esse substantialem for-
mam debeat iudicari.

321. In quo quidem negare non possumus
quoniam doctrina præfata generaliter sumpta sit satis
verofimilis, & quod vbi dubium est, ea maximè
locum habeat, libenter admittimus. Præsenti au-
tem casu non bene applicari videtur, vt mere ac-
cidentalis forma debet reparari, propter dicta
Difficult. 7. citata. Licer enim verba ipsa instruc-
tionem sonent, & non substantialiam quia nullus
in illis terminus ex iis, qui solent vt irritationis
signum adhiberi; circumstantiae tamen vrgent,
quia res est grauissima, vt diximus, & transgres-
sio magnis inconvenientibus & turbationibus
obnoxia, vnde & peccatum graue in ea committi
citatius Pater affirmit: ergo minime credendum
est Societatem voluisse ad actum talem absolu-
tam concedere potestatem. Cuīs mens aliunde
etiam constat, ex Compendij scilicet Præfatione,
in qua, vt diximus, negatur sine Generalis con-
cessione vñus priuilegiorum licere, id est, posse
valide exerceri actum, vt citato loco probatum.
Atqui non conceditur pro delatis ad Inquisicio-
nis Tribunal: ergo nec licet, nec valide potest
priuilegium ad vñus aduocari. Et vrgere effica-
citer possumus: nam sicut in Adnotazione præ-
dicta apponitur limitatio, de quā agimus, ita
etiam alia, de quā suprà, quod scilicet vbi est In-
quisitio, è facultate non vtantur Nostrí, nisi
cum Neophytis. Hoc autem non spectat ad so-
lam instructionem, quia priuilegium ad aliud
non se extendit: ergo similiter est in casu priori
dicendum: quia nequit vis fieri in eo quod verba
solummodo sonent instructionem, quando-
quidem etiam sequentia eundem tenorem ser-
uant, & nihilominus substantialia sunt ratione
significati.

322. Alia autem quæ in eadem Adnotatio-
ne habentur, quod scilicet Pœnitentibus decla-

rent nihil eam absolutionem illis in foro externo
prodeſſe, eosque exhortentur vt complices, si
quos habuerint, reuelent, & hæreses abiurent,
& vt in iis, quæ in foro exteriori reuelare tenen-
tur suo officio non defint. Hæc inquam magna
ex parte substantialia sunt, sed non ex vi Adno-
tationis, sed ex obligatione recte administrandi
Sacramentum: cùm enim Pœnitens ad reuelan-
dos complices, non tamen se ipsum, teneatur,
quando id facere sine sui manifestatione potest,
nisi damnum ingens in Christiana Republica ti-
meretur, & ad abiurandum hæresim cautione
iuratoria adhucit de parendo mandatis Ecclesiæ,
quam esse necessariam dicunt aliqui, cùm tamen
plures negant: pro quo videndus Vgolinius de Abiuratio
Censuris Rom. Pontifici referuatis Parte 3. Conclus. 2. vi requi-
s. 1. numer. 4. vers. Immò ubi quis: dum id non
præstat, non est capax absolutionis, & ita ad
substantiam actus ita pertinet, vt sine illis vali-
dus non sit. Quod vero attinet ad exhortationem
pro foro exteriori, in quo non præbet ab-
solutio libertatem, ad substantiam non pertinet,
quia etiam si desit talis declaratio, qui absolvitur,
Tribunali S. Inquisitionis manet obnoxius, ne-
que quidquam illi ex omisso declaratione detra-
hitur. Cum enim non teneatur se manifestare, Nullus se
sive absoluatur, sive non absoluatur: pro quo
videatur Nauarrus in R. brica de Iudicis num. 53.
& seqq. vbi alios adducit. Sotus de legendo secreto
Membro. 2. Quæsl. 7. Dub. 1. Diana Parte 1. Tra-
Etatu, 5. Resolut. 4. ex absolutione nullo modo
Tribunalis potestas ab executione sui muneric
impeditur. Poterit autem declarationis talis de-
fectus sine culpa graui contingere, aut etiam si-
ne leui, ex obliuione scilicet: & vix est credibile
vt in eo mortalis culpa interueniat, dū ex malitia
quadam affectata non omittitur, quæ cum com-
modum nullum habere queat respectu omitten-
tis, nequit vñl ratione præsumi.

S. IV.

Quid circa absolutionem Religiosorum spe-
cialius habeatur.

323. Dico quartò. Si aliquis ex Societate Afferio 4.
(quod Deus auerat, & auerſum Religios
speramus, sicut hucusque fecit) absolutione de
Societas vi posse
ab solvi in
Indijs, cum
doctrinæ
viti.

Ex P. Sua-
ritam, licet non ita confirmatam, colligit doctus
Pater ex P. Suario Lib. 5. de Legibus, Cap. 31. num. gatur, sed
14. & 15. Sed certe num. 14. nihil habet, quod
suffragari possit, vt legenti constabit; immo op-
positum posset aliquo modo ex eodem deduci,
quatenus ait quod cùm in lege dicitur, *Non
possit*, actus sit inuidius, si circa id versetur,
quod pender ex voluntate concedentis: & in
casu nostro certum est actum veritari circa id,
quod à concedentis voluntate dependet. Et li-
cit non dicatur, *Non possit*: quia tamen in Pra-
fatione vñus negatur esse licitus, nisi vbi concessio
privilegij præedit, & licetum abolutum indicat
facultatem, vt ex tenore constat & diximus, num.
165. *Difficult. 7.* per totam, ei potius videtur Do-
ctor Eximius suffragari. Quidquid autem de
præcipua assertione sit, in eo, de quo agimus,
quando scilicet dubium est, vñus instruc-
tio, an
forma

*Natura
oblationis.*

de quibus frequens apud Doctores tractatio, circa hoc obseruanda. Illud autem specialiter advertendum, quod in Compendio communis obligatio manifestationis quantum ad modum, quo illa fieri Generali debet, Prouincialis iudicio remittitur, quia eidem absoluendi facultas communicatur. In Indiis autem cum solutio committetur Prouincialibus sine onere aliquo erga Generale, & Prouincialis ipse possit eam subdelegare, non remittitur illius arbitrio modus manifestationis, sed Subdelegato, qui ille succedit loco Prouincialis, qui eo quod rem in foro pénitentiae tractauerit, potest circa hoc conuenientius iudicium efformare. Cum ergo Subdelegatus rem in eodem foro discusserit, eius est standum iudicio. Neque hoc est contra id, quod in Ordinatione pro reuteratis disponitur circa iudicium Confessarij, cui non tenetur deferre superior: ibi enim agitur de concedenda facultate ad absoluendum; hic autem non de illâ sermo, sed ea suppositâ, de modo est quæstio, quo debeat manifestatio fieri Prouinciali. Sicut enim iudicio Generalis standum non dicitur, sed Prouincialis extra Indias, quia Confessarius est, etiâ valde Generali inferior, ita & de Subdelegato dicendum Prouincialis comparatione.

*Religiosi a-
ly an tem-
perant Ad-
notationem
seruare.*

324 Circa Religiosos autem communicationem priuilegiorum habentes dubium esse potest an similiter debeant in modo absolutionis procedere. Et docti aliqui existimant idem planè seruandum, quod in Adnotatione præscribitur: Prouinciales scilicet absoluere posse, & Subdelegatos pariter ab ipsis cum onere comparendi. Facultas liquidem dicta à Paulo III. Generali Societatis conceditur, sicut & modus communicationis eidem committitur verbis illis: *Potest ei, au-
toritate nostrâ, facultatem concede.* Cum ergo priuilegium tale in Religionibus aliis sit adinstar, non amplius eis licet, quâd Generali Societatis pro eadem visus est expedire. Nihilominus id, quod in Adnotatione dicitur, de manifestatione, non videtur pro Religiosis aliis vrgere, vt scilicet Prouincialis teneatur onus illud impone: quod eatenus tantum videtur obligare, quatenus ex naturâ rei, quâ agitur, id videtur oriri. Quia enim crimen hoc grauiissimum est, videtur remedium illud opportunum, vt scilicet Precepit se debito modo Prouinciali manifester.

*Sine priuilegio ab-
solutionem
licere, qui
teneant &
corism fun-
damentum
ex Episco-
pali Prela-
torum au-
ditoriate.*

325 Addunt aliqui Adnotationes prædictas tunc quidem seruandas, cum ex virtute priuilegij agitur. Sed esse modum alium circa hoc expeditorem, quandoquidem fine priuilegio circa hoc procedi potest. Episcopos enim facultatem habere absoluendi ab heresi ex Tridentino constat *Seçione 24. Cap. 6.* & illam non esse reuocatam tenent quamplures, quos adducit Diana Parte 1. *Tract. 5. Resolut. 2.* Thomas Hurtadus *Tract. 12. num. 10. 14.* & alii: ex quibus multi censem posse Episcopum facultatem absoluendi Confessario tribuere pro casu occurrenti. Prouinciales autem eadem, quâ Episcopos circa sibi subditos potestate gaudere tenent multi, quos sequitur Emmanuel Rodericus *Tomo 1. q. regul. q. 61. art. 9.* Licet enim nullum in speciali citet, quia tamen sententiam contrariam nouam appellat, pro suâ communem sensum

esse manifestat. Et eam non solum de Prouincialibus, sed etiam de superioribus localibus procedere afferit, quia non debent eorum subdit peioris esse conditionis, quam sint communiter scâculares, qui ab Episcopis possunt absoluiri in predictis omnibus. Cum autem omnia contenta in Decreto Concilij liceant, & in iis absolutio ab heresi, illa pariter licebit. Pro quo etiam extat priuilegium *Pij V.* cuius tenorem adducit *citas* Aucto^r, & cuius etiam apud Recentiores frequens occurrit mentio, in quo Partibus Dominicanis concedit, quidquid in foro animæ licet Episcopis ex Concilio Tridentino erga suos subditos. Vbi licet heresi non meminerit, eam tamen comprehendit, quia si excipere voluerit, expressisset. Et ita in speciali tenente *P. Suarez Tomo 4. de Religione, Lib. 2. Cap. 20. num. 10. & 11. Tract. 8.* Portet in dubijs Regulari verbis. *Abbas, num. 10. & 11. Candidus Tomo 1. de Censuris, Disquisit. 21. art. 4. Quæst. 32. vers. Certant, & seqq. & alij, quos adducit Diana Parte 1. Tract. 5. Resolut. 6. vers. Plus addam. & adeò certum hoc putat Megala 1. p. Lib. 1. Cap. 13. numer. 10. vt indubius affirmer, etiam si facultas à Tridentino concessa reuocata sit, in Religiosis priuilegiis dicti virtute persistere: non enim priuilegia Religiosis cum respectu ad Episcopos conferuntur, sed maiora quandoque illis, vt constat in facultate ad dispensandum in matrimonij impedimentis, de quibus inferius: ac in nonnullis aliis: quia ergo Religioses aliae communicationem prædicti priuilegij habent, eo pariter frui poterunt. Alii adducunt priuilegia alia, & præ illis ea, quæ sunt Societatis concessa. Sed de priuilegiis modo non agimus, de quibus dictum: cum circa illud veretur, an scilicet secluso priuilegio absoluio licet: quod ex citatis colligitur, dum facultatem concessam Episcopis, Religiosis etiam Prælati competere pariter arbitrentur. Iuxta quod dicendum est non esse locum limitationibus, neque communicationem desiderari, quandoquidem ea; quæ concessione iuris communis competunt, non possunt per inferiorum imperia prohiberi. Licet enim priuilegia dicuntur; quia tamen in Iure inserta sunt, pro iure habentur, & ita tolli nequeunt, quia inferior in superiorum non habet potestatem. Pro quo videtur possunt quæ adducit Diana Parte 3. *Tract. 2. Resolut. 1.* vbi multi & graues Auctores pro huiusmodi positione succurrunt.*

*Dificultus
probabilem quidem aliquando, difficultas ex
ex remo-
nitione facul-
tati circa
causa Bullæ
Cœna.*

326 Est tamen circa doctrinam prædictam, *Dificultus probabilem quidem aliquando, difficultas ex remonitione facultati circa causa Bullæ Cœna.* difficultas ex remonitione facultati circa causa Bullæ Cœna. Diana enim Parte 1. *Tract. 5. Resolut. 6. & Parte 3. Tract. 2. Resolut. 12. & Parte 8. Tract. 7. Resolut. 50.* affirmat circa hoc non posse iam esse questionem ex Decreto Vrbani Octauie die 7. Nouemb. Ann. 1628. per quod reuocantur in amplâ formâ priuilegia Regularium absoluendi à casibus reuocatis in Bulla Cœna, ex quibus præcipius est heres. Pro quo etiam facit, id quod habet Cardinalis *Card. Lugo Difput. 23. de securitate num. 46.* vbi ita scribit: *Ego vero non possem primam (sententiam) amplecti, quia mihi moraliter certa est Pontificis mens, & sensus Romanae Curiae, in quâ omnes Pontificis Ministri pro certo supponunt, singulis annis denou eam facultatem Episcopis auferri, & ea solum de causa, ad eumque finem*

*fitent addita esse in Bulla Cœna verba illa, quibus reuocantur facultates concessæ etiam per cuiusvis Concilij Decretos, & nullius enim alterius Concilij est facultas aliqua, nisi in Concilio Tridentino; quod reverenter forfæcatur, causa nominatum non est, sed solum sub illa generalitate verborum. Sic ille. Pro eodem item est id, quod ait *P. Pellizarius Tract. 8. Cap. 2. num. 36.* ita scribens: *Illud afferunt communiter Doctores, in eiusmodi rebus standum esse interpretationi, quam stylus Curiae Romanae admittit, & servat: huc enim facit ius. Cap. Ex listeris, de Constitut. Sic ille. Cum ergo Episcopis sublatam facultas sit & illis pariter sublatam, qui Episcoporum nomine comprehenduntur, quod iurisdictionem quasi Episcopalem habeant, necessarium est penitus confiteri.**

*P. Pelliz-
arius.*

*Non obsta-
re probabi-
litas pos-
sitionis pra-
positæ.*

*Cardin.
Lugo.*

*Vnitati
circa stylum
Curiae non
credi
necessari.*

*Limitatio-
nes no posse
in ipsa ab-
solutionis
apponi.*

*P. Sancij
pugnatio
in diatis.*

*Ratione
impedi-
menti ca-
sus Papales
sunt Epis-
copales.*

327 Nihilominus Episcopis adhuc concessam ibi à Concilio facultatem competere, sunt qui tercent, ut facetur ipse Cardinalis *Lugo supræ numer. 53.* quibus ipse circa probabilitatem non videtur refragari, quatenus ea suppositâ pergit explicare quinam Episcoporum nomine in ordine ad illam debent reputari. Qui etiam citato num. 46. ita scribit: *Si Episcopus non credas Pontificem eam facultatem de facto renovare voluisse, potest primam sententiam probabilitate complecti, que tor Auctores, adeoque graues pro se habet: si vero id credat, debet stare secunda sententia. Ego vero non possem &c. Sentiit ergo, non obstante morali illâ certitudine suâ, posse Episcopos aliter, & quidem probabiliter, iudicare. Ut enim *Peyrino, & Menochio* adducit *P. Pellizarius supræ*, non est necessari standum dicto vii Doctoris attestantis de stylo Curiae, quippe qui consistit in facto, id est, quod debet probari pluribus de certitudine & scientia attestantibus, & licet aliqui sint, qui de stylo Curiae circa casum præsentem testentur, illi certe oculati testes non sunt, sed extra Romanam scribunt. Probabilitatem etiam agnoscit *P. Martinon Tomo 5. Disput. 59. Sect. 1. 8. num. 208. P. Layman Lib. 1. Tract. 5. Parte 2. Cap. 5. num. 2.* vbi adducit Marium Alterium Romanum Scriptorem, & Nauarum Doctorem Pontificum, quomodo Doctores isti ante declarationem scriperint supræ dictam. *P. Baulny supræ Quæst. 31.* qui extensionem ad Religiosos, non solum ex priuilegiis probat, sed ex exactitate naturali, ut videri potest. *Verit. Primam, quod aquitati P. Fagundez in secundum Ecclesiæ Præceptum Lib. 3. Cap. 9. numer. 32.* Qui licet scriperit ante Decretum Vrbani, secunda tamen editio posterior fuit, & sententiam istam non solum probabilem, sed probabilitatem existimat. *P. Gaspar Hurtadus Difput. 1. 5. de Excommunicatione Difficile. 3. num. 12.* vbi circa hoc se remittit ad ea, quæ habet *P. Thomas Sancius* in Opere moralis *Lib. 2. Cap. 11. num. 27.* qui utramque sententiam probabilitatem dicit, licet addat negatiuam tenendam, quia non potest intendi Doctores à Pontifice declaratam attestantur, & supremæ Inquisitionis Tribunal amplecti iubet: neque in re tam graui amplecten- dam esse sententiam affirmantem, quia valde dubia, & parum tutâ. Quod quidem iudicium pugnaciam videtur inuoluile, quod scilicet in sententiam affirmantem illa concurrant, quæ circa ipsam pronuntiat; vnde sic dubia, & parum tutâ*

*Priuilegio
Indicum
sauere,
iuxta non
vulgarem
mellecum.*

*Circa ap-
probacionem
qua priuile-
gio Socie-
tatis co-
cessio*

329 *Iustum circa hoc pro Confessariis Indorum num. 180. & 181.* Generali autem loquendo, licet *Gregorij XIII. confessio*